

Αποκατάσταση λατομείων - Το παράδειγμα της Τήνου

Τα ανενεργά λατομεία μπορούν να αποκατασταθούν με πλήρωσή τους μέσω αποβλήτων από εκσκαφές και κατεδαφίσεις

Στη χώρα μας υπάρχουν αρκετά λατομεία που παραμένουν εγκαταλειμμένα ή ανενεργά, τα οποία μάλιστα επηρεάζουν το φυσικό περιβάλλον. Πλέον όμως διαφαίνεται μια σημαντική ευκαιρία για την αξιοποίηση των συγκεκριμένων χώρων, μέσω εφαρμογής εναλλακτικής διαχείρισης για τα απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ).

Των κ.κ. Αλέξη Θεοδωρόπουλου, Φωτεινής Σαφρά και Ιωάννη Ζευγώλη*

Η επαναφορά του φυσικού ανάγλυφου και γενικότερα η επαναφορά του περιβάλλοντος ενός λατομείου στην προ εξόρυξης κατάσταση, αποτελεί πρόκληση με δυσκολότερο τεχνικό ζήτημα την εξάλειψη του «κενού» που προκαλεί η εξόρυξη στο φυσικό περιβάλλον.

Στην Τήνο υπήρχε ανενεργό ιδιωτικό λατομείο, και με πρόσφατη απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ) δρομολογείται η αποκατάστασή του με νόμιμο και απόλυτα ελεγχόμενο τρόπο, μέσω πλήρωσής του με απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ).

Πρόκειται για μια καθοριστική απόφαση που ενθαρρύνει και ανοίγει το δρόμο για την αποκατάσταση πολλών ανενεργών και εγκαταλειμμένων λατομείων σε όλη την Ελλάδα, τα οποία λειτουργούσαν στο παρελθόν χωρίς νόμιμη άδεια, υποβαθμίζοντας το περιβάλλον και εμποδίζοντας την ανάπτυξη της γύρω περιοχής.

Με την αδειοδότηση της αποκατάστασης του λατομείου στην Τήνο, το οποίο δεν διέθετε κατά την περίοδο της εκμετάλλευσής του τις απαιτούμενες άδειες, προωθείται η εναλλακτική διαχείριση αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ), αντιμετωπίζονται φαινόμενα ανεξέλεγκτης απόρριψης υλικών στην ευρύτερη περιοχή και αποτρέπεται η δημιουργία χώρου ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων (ΧΑΔΑ) στον ίδιο το χώρο του ανενεργού λατομείου.

Ταυτόχρονα μειώνεται ο όγκος των απορριμμάτων που πρέπει να διαχειριστεί ο Δήμος, αφού πλέον επωμίζεται το σχετικό κόστος ο εκάστοτε υπόχρεος διαχειριστής των ΑΕΚΚ, και δεν καλείται πλέον ο Δήμος να αντιμετωπίσει ανεξέλε-

γκτες απορρίψεις ΑΕΚΚ σε κοινόχρηστους χώρους.

Σημειώνεται ότι η ελλιπής πληροφόρηση και ενημέρωση των πολιτών της τοπικής κοινωνίας, τους οδήγησε σε ενέργειες για την ακύρωση του παραπάνω έργου. Ωστόσο το ΣτΕ όχι μόνο απέρριψε το συγκεκριμένο αίτημα αλλά έκανε αναφορά μέσω της υπ. αρ. 1143/2020 απόφασής του στην αναβάθμιση της περιοχής, χωρίς να τίθεται κανένα θέμα υποβάθμισης και απαξίωσης του χώρου και της περιοχής ενδιαφέροντος.

ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ

Προφανώς, η αδειοδότηση της νέας δραστηριότητας αφορά αποκλειστικά το χρονικό διάστημα μέχρι την πλήρη αποκατάσταση του χώρου (μέχρι δηλαδή να γίνει επαναφορά στο αρχικό ανάγλυφο), και δεν είναι επ' αόριστον, ενώ δεν επιτρέπεται να γίνεται καμία εργασία εξόρυξης.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η περιοχή έχει έντονη τουριστική δραστηριότητα, η επεξεργασία των ΑΕΚΚ θα γίνεται μόνο τους χειμερινούς μήνες και όχι τους καλοκαιρινούς, και μάλιστα με εξοπλισμό που δεν θα είναι μόνιμα εγκατεστημένος αλλά θα είναι κινητός και θα λειτουργεί για περιορισμένο χρονικό διάστημα, όσο υπάρχει αρκετή ποσότητα ΑΕΚΚ, και εν συνεχεία θα απομακρύνεται.

Αναφορικά με το νομοθετικό πλαίσιο, αξιοποιήθηκε ο ν.4030/2011 (ΦΕΚ 249/Α' 25.11.2011) και συγκεκριμένα το άρθρο 40, βάσει του οποίου επιτρέπεται η εγκατάσταση μονάδων επεξεργασίας αποβλήτων εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ) σε ανενεργά λατομεία, με σκοπό την αποκατάσταση του φυσικού τοπίου και του περιβάλλοντός τους, με χρήση:

- α)** Της περίσσειας εκσκαφών που προέρχονται από την κατασκευή ιδιωτικών και δημοσίων έργων.
- β)** Των αδρανών καταλοίπων που προκύπτουν από μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων εκσκαφών, κα-